TECOS - RAZVOJNI CENTER ORODJARSTVA SLOVENIJE

Kidričeva 25
SI-3000 Celje, Slovenija
Tel.: 03 490 09 20
Faks: 03 426 46 11

E-pošta: info@tecos.si
URL: http://www.tecos.si
Identifikacijska številka za DDV: SI70378193
Matična številka: 5865018

Vlada Republike Slovenije
Gregorčičeva 20-25
1000 Ljubljana

Predlagatelj:

Razvojni center orodjarstva Slovenije - TECOS
Kidričeva 25
3000 Celje

Visoka šola za tehnologijo polimerov - VŠTP
Ozare 19
2380 Slovenj Gradec

GIZ Grozd Plasttehnika
Kidričeva ulica 25
3000 Celje

Poziv vladi glede ukrepov za krepitev sodelovanja med razvojno raziskovalnimi in izobraževalnimi (R&R&I) organizacijami ter podjetji na področju polimerov in predelovalnih tehnologij

Spoštovani,

Razvojni center orodjarstva Slovenije - TECOS je skupaj z Visoko šolo za tehnologijo polimerov iz Slovenj Gradca, GIZ Grozd Plasttehniko, Montanuniversität iz Leobena in Materials Cluster Styrio član meddržavnega projekta Polyregion-Pro.Act (več na http://www.polyregion.org/pro-act), ki je sofinanciran s strani Operativnega programa Slovenija-Avstrija 2007-2013, usmerjenega v teritorialno sodelovanje in povečanje ekonomske in socialne kohezije med slovenskimi in avstrijskimi obmejnimi regijami.

Kidričeva 25
SI-3000 Celje, Slovenija
Tel.: 03 490 09 20
Faks: 03 426 46 11

E-pošta: info@tecos.si
URL: http://www.tecos.si
Identifikacijska številka za DDV: SI70378193
Matična številka: 5865018

Projekt Polyregion-Pro.Act temelji na rezultatih predhodnega projekta PolyRegion in se osredotoča na področja, ki predstavljajo največji potencial za multipliciranje izvajanja razvojno raziskovalnih (R&R) aktivnosti in izobraževanja, s ciljem okrepiti konkurenčnost in mednarodno prepoznavnost Poliregije. Poliregija (PolyRegion) kot znamka pa označuje čezmejno regionalno usmeritev na področju polimerov in predelovalnih tehnologij v slovenskih in avstrijskih obmejnih regijah in pridruženih območjih.

Osnovni cilj projekta Polyregion-Pro.Act je izvesti poglobljeno analizo vzrokov, ki bi lahko predstavljali zavoro pri doseganju multiplikativnih učinkov na področju intenziviranja gospodarsko uspešne razvojno raziskovalne in izobraževalne (R&R&I) dejavnosti ter povečevanja konkurenčnosti v Poliregiji. Ti vzroki se iščejo tako na strani podjetij (predvsem malih in srednjih podjetij - MSP-jev), kot na strani R&R&I inštitucij.

Del te analize je predstavljal vprašalnik, s pomočjo katerega smo zbirali informacije pri podjetjih in R&R&I inštitucijah. Drugi del te analize pa je predstavljala okrogla miza z naslovom ***Kako v Polyregiji spodbuditi sodelovanje med R&R&I inštitucijami in industrijo***, ki je potekala 5.12.2014 v Celju. Skupno se je te okrogle mize udeležilo 25 predstavnikov podjetij in R&R&I inštitucij. Na okroglo mizo smo povabili tudi predstavnike Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, vendar se dogodka zaradi objektivnih razlogov niso udeležili.

Na okrogli mizi so predstavniki R&R&I inštitucij in predstavniki podjetij ločeno izvedli SWOT analizo trenutnega stanja na področju sodelovanja med *R&R&I inštitucijami in industrijo*, ki se je nanašala na razvoj visokotehnoloških produktov, varovanje pravic intelektualne lastnine (PIL) in izobraževanja kompetentnega kadra.

Ugotovitve SWOT analize so bile ključ za soočenje pogledov in iskanje predlogov rešitev za izboljšanje stanja. V nadaljevanju izpostavljamo nekaj ključnih točk, ki bi se morale sistemsko urediti, da bi konkretno pripomogli k izboljšanju stanja:

Kidričeva 25
SI-3000 Celje, Slovenija
Tel.: 03 490 09 20
Faks: 03 426 46 11

E-pošta: info@tecos.si
URL: http://www.tecos.si
Identifikacijska številka za DDV: SI70378193
Matična številka: 5865018

1. **V vladnih strateških dokumentih je nesmiselno dajati prednost trendovskim visokotehnološkim področjem, ostale, delovno bolj intenzivno usmerjene panoge pa uvrščati v neperspektivne.** Namesto tega se je potrebno zavedati, da obstajajo samo dobra in slaba podjetja, kjer lahko tudi podjetja iz t.i. delovno intenzivnih panog dosegajo zelo visoke dodane vrednosti in spadajo med svetovno elito na svojem področju. Proizvodna podjetja so v zadnjih letih vlečni konj slovenskega gospodarstva in predstavljajo večino slovenskega BDP-ja. Ravno na tem področju imajo relativno majhni vložki v raziskave in razvoj največji učinek na prihodke celotnega gospodarstva.

2. **Objaviti in odpreti je potrebno stalne dolgoročne oziroma permanentne razpise po principu vavčerjev. Z njimi se podjetjem omogoča neposredno sofinanciranje storitev raziskovalnih inštitucij, npr. raziskav in izobraževanj pri razvoju novih izdelkov**. Ravno razpisa Raziskovalni vavčer in Inovacijski vavčer (INO) sta bila izpostavljena kot primera najboljše prakse. Razpisi bi morali podpirati tako **raziskave in razvoj** kot tudi **izobraževanja**. Zelo pomembno je namreč, da podjetjem v času razvoja dobrih idej omogočimo finančno pomoč saj je to najbolj kritičen čas za uspeh.

3. **V nacionalni strategiji gospodarskega razvoja (Strategija pametne specializacije) je nujno, da sta panogi predelave in razvoja materialov prepoznani kot najpomembnejša sektorja**. 40 % vseh slovenskih gospodarskih družb deluje na področju kovinsko in polimerno predelovalnih tehnologij in kot tako skupaj predstavljajo največjo gospodarsko panogo v Sloveniji. Vsak vložek v njih tako predstavlja največji možen multiplikativni učinek na povečanja delovnih mest. Imamo tudi zelo dobre RR inštitucije, ki so v svetovnem smislu vodilne pri razvoju in preoblikovanju materialov, vendar svoje dosežke težko hitro prenesejo v gospodarstvo.

4. **Omogočiti podjetjem, da namenijo del dobička ali davkov na dobiček R&R&I inštitucijam**. S tem bi posredno lahko učinkovito dvignili raziskovalni nivo in omogočili financiranje in nadaljevanje internih raziskav, katerih

Kidričeva 25
SI-3000 Celje, Slovenija
Tel.: 03 490 09 20
Faks: 03 426 46 11
E-pošta: info@tecos.si
URL: http://www.tecos.si
Identifikacijska številka za DDV: SI70378193
Matična številka: 5865018

rezultate nujno potrebuje slovensko gospodarstvo za dvig konkurenčnosti in sledenje svetovnim trendom.

5. **Uvedba več izobraževalnih programov usmerjenih v izobraževanje orodjarjev kot temeljne dejavnosti za delovanje kovinske in polimerno predelovalne industrije**. Trenutno izobraževanje orodjarjev poteka samo parcialno na vseh nivojih izobraževanja. Glede na to, da je v Sloveniji zaposlenih okoli 4.000 ljudi v orodjarski industriji, ki se dnevno spopada z pomanjkanjem ustreznega kadra, je ta problem potrebno nujno sistemsko rešiti.

6. **Uvedba več izobraževalnih programov usmerjenih v predelavo polimerov v javnem izobraževalnem sistemu tako na nivoju poklicnega kot tudi univerzitetnega izobraževanja**. Trenutno imamo samo eno zasebno visokošolsko inštitucijo, ki ima učni proces prilagojen in specializiran iz področij polimerov in polimernih tehnologij. Na ostalih tehničnih fakultetah pa je učni program iz področja predelave polimerov močno okrnjen.

7. **Zakonsko določiti sistem nagrajevanja raziskovalcev, ki delajo prioritetno na aplikativnih projektih za industrijo.** Trenutno se pojavlja težava, da napredovanje raziskovalcev temelji predvsem na znanstveni odličnosti, ki se točkuje z objavami in faktorjem citiranosti znanstvenih člankov, uspešni prijavi patentov in inovacij. Običajno pa izvajanje industrijskih raziskav izključuje oziroma zavira znanstveno odličnost, saj je poglavitni izboljšava proizvodnje in ne znanstveni dosežek, objavo pa lahko zaradi varovanja poslovnih skrivnosti prepreči naročnik raziskave. Tako raziskovalci, ki delujejo na aplikativno industrijskih projektih, niso enakovredno ovrednoteni kot raziskovalci, ki delujejo na temeljnih raziskavah.

8. **Izboljšati zakonodajo na področju Spin-off podjetij**. **Predlagamo možnost, da R&R&I inštitucije dobijo pravice pri lastništvu v Spin-off podjetjih, kar po trenutni zakonodaji ni mogoče**. S tem bi motivirali predvsem podjetniški duh v raziskovalnih inštitucijah in pri raziskovalcih, saj bi

Kidričeva 25
SI-3000 Celje, Slovenija
Tel.: 03 490 09 20
Faks: 03 426 46 11

E-pošta: info@tecos.si
URL: http://www.tecos.si
Identifikacijska številka za DDV: SI70378193
Matična številka: 5865018

lahko tako omogočili učinkovito komercializacijo dobrih idej, ki brez podpore kritične mase raziskovalcev in dobre raziskovalne opreme nemogoče realizirati.

Našteti predlogi ukrepov s povzetki utemeljitev predstavljajo del najpomembnejših sklepov, ki smo jih skupaj z udeleženci izoblikovali v okviru okrogle mize v Celju dne 5.12.2014.

Vse odgovorne vladne inštitucije in predstavnike zakonodajne oblasti zato javno pozivamo, da pripomorete k uresničitvi navedenih ukrepov ter s tem omogočite razširitev razvojnih aktivnosti, ki so ključne za dvig gospodarske rasti v Sloveniji in hkrati pripomorete k multipliciranju čezmejnega sodelovanja med podjetji ter R&R&I inštitucijami na področju polimerov in predelovalnih tehnologij v slovenskih in avstrijskih obmejnih regijah.

S spoštovanjem,

dr. Aleš Hančič,
direktor

